

การพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

The Development of a Blended Learning Model for Enhancing Transfer of Learning for Undergraduate Students

เลอสินต์ ฤทธิจันทร์¹ จารุมาศ แสงสว่าง²

¹อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

²อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้ โดยอาศัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ Preparation for Learning Process Evaluation (PLPE Model) กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 35 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้น ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ศึกษาอย่างเป็นองค์รวม สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยคำนึงถึงลักษณะของผู้เรียนในระดับระดับปริญญาตรีเป็นสำคัญคือ ผู้เรียนในระดับนี้มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นการใช้การจัดการเรียนการสอนบนเว็บไซต์ร่วมกับหลักการดังกล่าวจึงทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มศักยภาพ 2) หลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า (1) คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการถ่ายโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานการเรียนผ่านเครือข่าย การถ่ายโยงการเรียนรู้ นักศึกษาระดับปริญญาตรี

ABSTRACT

The objective of this study was to develop a blended learning model to promote the transfer of learning and by using Preparation for Learning Process Evaluation (PLPE Model). The samples were thirty five 2nd year undergraduate students of Thai Program at Buriram Rajabhat University. They were selected by cluster random sampling. The results of the study could be summarized as follows: 1) the development of a blended learning model to promote the transfer of learning enabled the students understand what they had studied holistically and could apply the gained knowledge concretely. Also, it importantly took into account the characteristics of the students at the undergraduate level: students at this level were capable of self-learning. Therefore, the use of web-based teaching and learning with such principles allowed the students to learn at their full potential; and 2) After the trial of the development of a blended learning model to promote the transfer of learning, it was found that (1) average achievements transfer of learning of the students after studying were higher than before studying at the .05 level of significance and (2) the students were satisfied with the teaching model at the highest level.

Keywords: Blended Learning, Web-Based Instruction, Transfer of Learning, Undergraduate Students

1. บทนำ

เป้าหมายหลักของสถาบันการศึกษาคือการใช้กระบวนการการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเรียนรู้มีความรู้ พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ในแก้ปัญหาต่างๆ ได้ในอนาคตและนำกระบวนการเคยเรียนรู้ไปแสวงหาหรือสร้างความรู้ขึ้นด้วยตนเอง และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ ขั้นตอนหนึ่งในการทำให้ผู้เรียนมีความรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิมนั้น ผู้สอนมักเตรียมเนื้อหาให้ผู้เรียนทั้งหมดได้เรียนตามเนื้อหาที่เตรียมไว้ แต่ลักษณะของผู้เรียนแต่ละคนก็มีความแตกต่างกัน ทั้งภูมิหลัง ระดับความรู้ ความต้องการเนื้อหาในการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ ทำให้เนื้อหาที่ผู้สอนเตรียมไว้ อาจไม่เหมาะสมกับผู้เรียนบางคน ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนที่นำเทคโนโลยีบนเว็บมาเข้ามาร่วมในขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน เพื่อจะช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้โดยช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ฆนัท ธาตุทอง (2551) การเรียนการสอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสัมพันธ์กับความจริงเกิดความคิดนำไปถ่ายโยงความรู้ การถ่ายโยงเป็นหัวใจและเป็นส่วนสำคัญของการแก้ไขปัญหา การคิดสร้างสรรค์และกระบวนการทางความคิด (mental processes) ในขั้นสูงอื่นๆ ทั้งหมด นอกจากนี้ยังเป็นหัวใจสำคัญของการประดิษฐ์คิดค้นและสร้างสรรค์ผลผลิตที่มีความงดงามด้วย การถ่ายโยงการเรียนรู้มีส่วนสำคัญที่จะช่วยประหยัดเวลาและพลังงานเพราะการเรียนรู้ที่มีมาก่อนนั้นจะช่วยเอื้อหรือเข้าไปช่วยการเรียนรู้สิ่งใหม่ และจะสามารถลดหรือเพิ่มเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้

และที่สำคัญเกิดจิตสำนึกที่ต้งามมีความเข้าใจกับสรรพสิ่งรอบตัวสำนึกถึงความเป็นชุมชน พร้อมทั้งจะ
ช่วยกันทำให้ชุมชนเข้มแข็งและการมีชุมชนเข้มแข็งประเทศชาติย่อมเข้มแข็ง

รูปแบบการสอนอีกรูปแบบหนึ่งภายใต้กระแสแห่งพัฒนาการด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
เป็นรูปแบบของการบูรณาการปรับใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการ
เรียนรู้ที่ก้าวไกลเกิดทั้งประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพทางการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้
เรียกว่า “การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)” เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่ผสมผสาน
โมดูล (Module) การเรียนการสอนหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน เป็นลักษณะของการผสมผสานการ
เรียนทางไกล (Distance Learning) ผ่านระบบเครือข่าย Online ร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้า (
Face to Face) ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการนั่งฟังการบรรยายในชั้นเรียนปกติ
ทั้งนี้จะให้ความสำคัญกับการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและถูกต้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในลักษณะ
ต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ Charles R. Graham Graham(2012)
มหาวิทยาลัย Brigham Young University ประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า เป็นระบบการเรียนการ
สอน ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้ากับการสอนผ่านระบบเครือข่าย
คอมพิวเตอร์ Michael B. Horn and Heather Staker (Horn and Staker (2011) แห่ง Innosight
Institute ได้นิยามเกี่ยวกับการเรียนแบบผสมผสานของผู้เรียนในระดับ K-12 หมายถึง การเรียนรู้ที่
ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้โดยเป็นอิสระผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดย
นักเรียนสามารถควบคุมตัวแปรทางการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งในด้านเวลา สถานที่ แนวทางการเรียนรู้
และอัตราการเรียนรู้ของตนเอง

ปัญหาที่ผู้สอนได้ประสบระหว่างการเรียนการสอนคือ การสอนเนื้อหาในแต่ละประเด็น
แบบแยกส่วนกัน โดยไม่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเชื่อมโยงกันของแต่ละหัวข้อเรื่องซึ่งมี
ประเด็นที่สัมพันธ์กัน ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเองดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยจัดลำดับ
เนื้อหาสาระประเด็นต่างๆ ในวิชาอย่างเป็นระบบจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้
ได้ เพราะการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีขยายความคิดนี้มีลักษณะที่เน้นให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงการเรียนรู้
ของตนเองตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้แต่ละเรื่อง ทั้งที่เป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้ภายใน
วิชา และการเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้มานี้จึงน่าจะส่งเสริมความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ดี
การวิจัยนี้จึงศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเรียนรู้อ
แบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อเป็นแนวทาง
ในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เน้นผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และช่วยพัฒนาทักษะ
ทางด้านการถ่ายโยงการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้อง
พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้ โดยอาศัยรูปแบบการเรียนรู้พื้นฐานในการ
พัฒนาจากกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ที่ได้จาก Preparation for Learning
Process Evaluation(PLPE Model) เป็นหลักรวมถึงหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและจากการศึกษา
งานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับการสร้างความรู้ การถ่ายโยงการเรียนรู้ และนำมาออกแบบและพัฒนาเป็น
รูปแบบการเรียนรู้บนเว็บที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาไปพร้อมกับการพัฒนาการแก้ปัญหา
และการถ่ายโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นถึงกระบวนการภายใน (Cognitive Process) ซึ่งข้อค้นพบ

ที่ได้จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร และยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการวิจัย และการพัฒนาการถ่ายโยงการเรียนรู้ที่เน้นถึงกระบวนการภายใน (cognitive process) ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนาบทเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนรู้ตามรูปแบบ
- 2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

3. สมมติฐานการวิจัย

- 3.1 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้ตามรูปแบบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
- 3.2 ความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้ตามรูปแบบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
- 3.3 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานอยู่ในระดับมาก

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2 ห้อง รวม 65 คน โดยแต่ละห้องเรียนมีการจัดนักศึกษาแบบคละ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาจำนวน 2 ห้องเรียนโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับฉลากเลือกกลุ่มตัวอย่างมา 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนแบบดั้งเดิมหรือแบบพบกันในชั้นเรียน (Face to Face) ร่วมกับการเรียนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนบนเว็บ เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้ของนักศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับสัดส่วนในการผสมผสานนั้นขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษา และเครื่องมือวัสดุสนับสนุนการศึกษา

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ เป็นข้อสอบแบบปรนัย (Multiple choices) ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อและ 15 ข้อ ตามลำดับ โดยผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ ด้วยการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หากค่าความเชื่อมั่น รวมทั้งความถูกต้องตามหลักวิชาการ แนวคิดและหลักการโดยเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาจำนวน 2 ท่าน ด้านหลักสูตรและการสอนจำนวน 2 ท่าน และด้านวิจัยและวัดผลการศึกษา 1 ท่านรวมผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบทดสอบ

3. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการ ของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการแนวคิดและวิธีการสร้างแบบประเมินกำหนดหัวข้อหลักที่จะสอบถามและกำหนดรายละเอียดของแบบประเมินสร้างแบบประเมินแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความเหมาะสมของแบบประเมิน และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ถ้ามีค่าน้อยกว่า 0.6 แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่เหมาะสมต้องปรับปรุงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้ t-test แบบDependent Samples

2. การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสท์ (Best & John, 1981)

5. ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยมีดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 17.51 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.17 และคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 31.30 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.46 และเมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยมีค่าที่ t-test เท่ากับ 8.269 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{x}$	S.D.	t-test
ก่อนเรียน	17.51	6.17	8.269*
หลังเรียน	31.03	7.46	

*p < .05

1.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนกลุ่มทดลองพบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษา ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 5.74 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.32 และคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 10.45 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.09 และเมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยมีค่าที่ t-test เท่ากับ 7.083 แสดงว่าความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน

ความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	t-test
ก่อนเรียน	5.74	2.32	7.083*
หลังเรียน	10.45	3.09	

*p < .05

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	ด้านรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บ	4.65	0.48	มากที่สุด
2	ด้านเนื้อหาของบทเรียน	4.59	0.47	มากที่สุด
3	ด้านการใช้บทเรียนบนเว็บ	4.60	0.48	มากที่สุด
4	ด้านเทคนิคการนำเสนอ	4.62	0.49	มากที่สุด
รวม		4.62	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 4.65 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 รองลงมาคือด้านเทคนิคการนำเสนอ โดยมีค่าเท่ากับ 4.62 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 และด้านเนื้อหาของบทเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 4.59 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47

6. สรุปผล

การพัฒนาารูปแบบการเรียนรู้อแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการถ่ายโอนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เน้นผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และช่วยพัฒนาทักษะทางด้านความคิดแก้ปัญหาของผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ศึกษา และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม หลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้อแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการถ่ายโอนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับมากที่สุด

7. ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สอนควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้อแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการถ่ายโอนการเรียนรู้ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยศึกษารูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และบทบาทของผู้สอนให้ชัดเจนและนำไปปรับให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และวัยผู้เรียน
2. สำหรับวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนบนเว็บโดยการผสมผสานวิธีการรูปแบบการสอนอื่นๆ อาทิเช่น การผสมผสานระหว่างการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักกับการเรียนแบบโครงงานเป็นต้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการนำตนเองที่สูงขึ้นกว่าการเรียนรู้จากวิธีการเดียว
3. ควรมีการศึกษารูปแบบของสิ่งแวดล้อมหรือการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนเชิงบูรณาการระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนร่วมกัน และเอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนแบบผสมผสานที่ส่งเสริมการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้เรียน

8. เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการผ่านเว็บตามแนวทฤษฎีการขยายความคิดเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ฉันท ชาติทอง. (2551). การออกแบบการสอนและบูรณาการ. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

- เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2545). ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.).
การวัดผลการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 8(2), 31-36.
- เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว. (2544). **การสอนแบบบูรณาการ.** กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ เทียนทอง. (2549). Blended Learning : การเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค ICT (ตอนที่ 1),
วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม,1(2), 48-57.
- ทิตินา แคมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2553). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย.** มหาสารคาม. ภาควิชาวัดผลและวิจัย
การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- หริพล ธรรมนารักษ์. (2556). **พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้สู่
การปฏิบัติสำหรับนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรม.** วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- Charles R. Graham. (2012). **BLENDED LEARNING.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก
<http://nipatanoy.wordpress.com/>. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2560).
- John W. Best. (1981). **Research in Education.** 4th ed. New Jersey : Prentice – Hall
Inc, p. 182.
- Sandeep, Patil and Ganesh, Shinde. (2010). **Transforming Indian Higher Education
Through Blended Transforming Indian Higher Education Through
Blended.** IEEE.